

SOFA

másként

Bevezetés

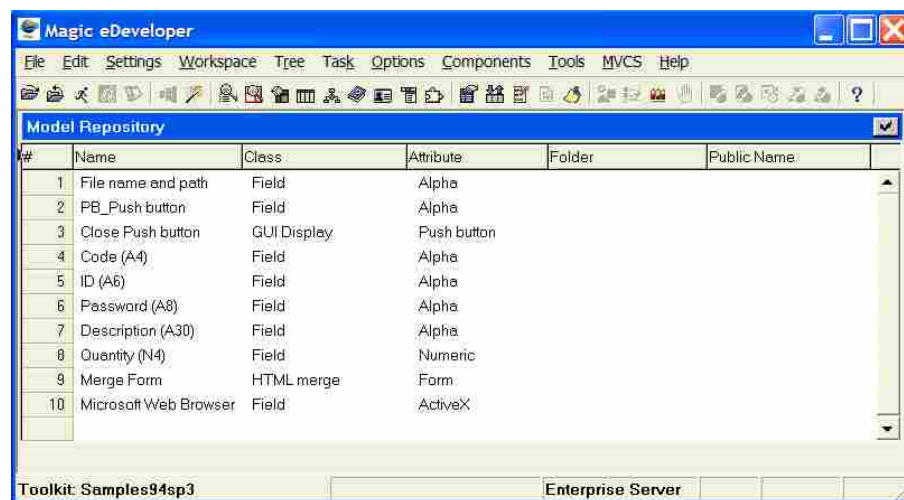
Az alkalmazás fejlesztés technológiája nemcsak megújult, de jelentős változáson és fejlődésen is keresztülment. Az így kialakult új helyzetnek a fejlesztőeszköz gyártók nem igazán tudtak megfelelni, az egyébként is tapasztalható technológiai koncentrációt (nagyhalak megeszik a kishalakat) meghaladó mértékben egyszerűsödött le a termékek palettája.

A technológia a kitüntetett szerepben megjelenő résztvevők (kliens/szerver) helyett a szolgáltatás alapú megközelítés felé mozdult el, melyben bárki lehet szolgáltató, és bárki lehet felhasználó. A lényeg a szabványos felületek kialakítása és elterjedése, ami a 'nagyok' által erőltetett saját technológia elfogadtatására irányult (Java, .NET). Ma a probléma egy független szabvány kialakulásával (web services) látszik megoldódni. Míg mindez a napi gyakorlat szintjén eluralkodik (értsd kizárólagossá válik) együtt kell élnünk, esetleg megfelelő technológiai háttérrel előnyt kell kovácsolnunk a hárompólusú világ együtt-működtetéséből.

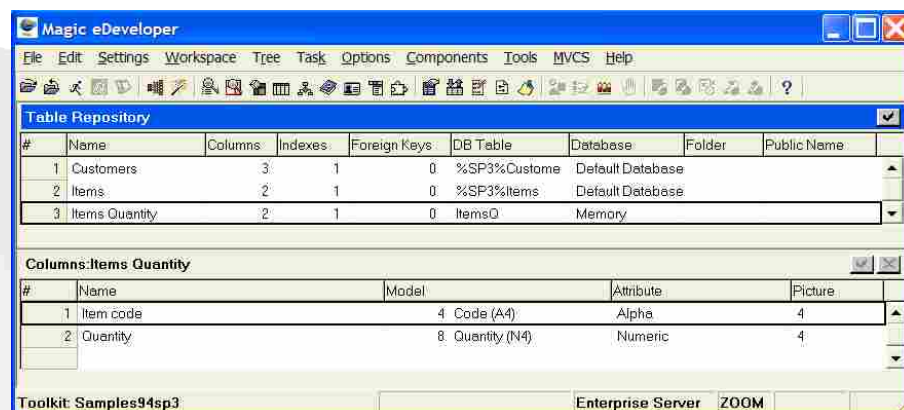
Megoldásként kínálkozik a konkrét feladatok egyedi megoldása adhoc jelleggel, vagy olyan eszköz választása esetleg kiterjesztő, kiegészítő jelleggel ami képes az átjárhatóságot megteremteni, rutinszerű általános ha úgy tetszik 'iparszerű' módon. Egy ilyen eszköz az eDeveloper melynek bemutatására vállalkoztunk a cikksorozatban, nem elfelejtve vagy elhanyagolva az általánosan levonható következtetéseket eszköztől független tanulságokat. Mindezt gyakorlati módon megközelítve próbáljuk bemutatni, az eszköz iránti érdeklődés felkeltésének szándékával. Ugyanakkor gondolva az eDev használóinak népes hazai tábora is akik napi rutinként az adatbázis kezelő kliens/ szerver alkalmazások mellett talán segítséget kaphatnak az architektúrális lehetőségek megismerésében.

Az eDev technológia magában hordozza a környezet megváltozásához alkalmazkodás képességét ezért elkerülhetetlen néhány szót ejtenünk az eszköz alap tulajdonságairól is. Ez egy 1989 óta létező termék mely motor alapon (lásd

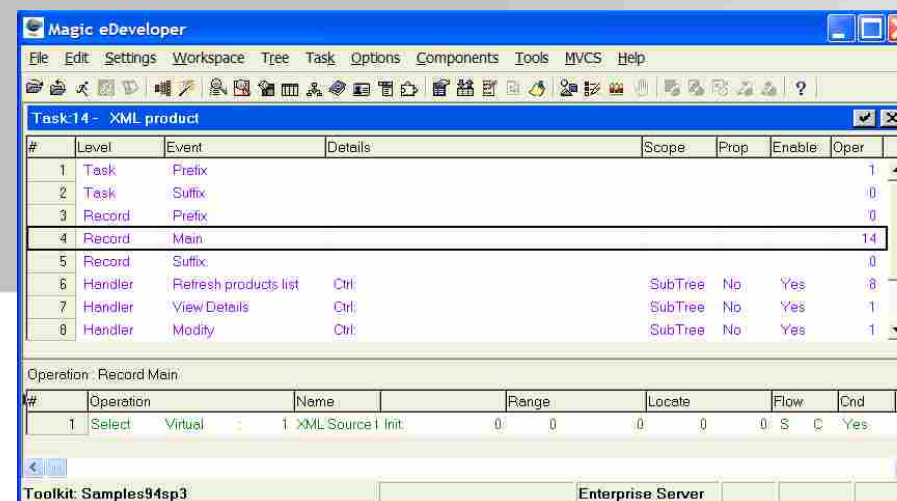
Java, Framework) működik. Ezzel téve lehetővé a platform független alkalmazások fejlesztését (lásd Java). Ehhez párosult egy speciális irányultság az adatbázis kezelő alkalmazásokra történő optimalizálással, ami a gateway technológia alapján adatbázis függetlenséggel párosult. Nem létezik és soha nem létezett Magic nevű adatbázis-kezelő, (az eDev korábbi verzióinak és magának a termék gyártójának is a neve) hanem egy adatbázis gyártó motorjával (Oracle, MsSql, Pervasive, Db2, stb) együtt alkotott működőképes rendszert. Az alkalmazás és a fejlesztő eszköz a folyamat szemlélet helyett vagy mellett kiemelten támaszkodik az adatkörnyezet vagy adatnézet kitüntetett szerepére. Fontos momentum bár a szolgáltatás alapú logika szempontjából csak közvetetten fontos, hogy mindehhez egy táblázatos programozási felület és egy ebből következő deklaratív jellegű fejlesztés társul. Mindez robusztus és skálázható megoldást lehetővé tevő termékekkel, többrétegű alkalmazás logikával párosult a kezdetektől.

1. ábra Minták vagy modellek

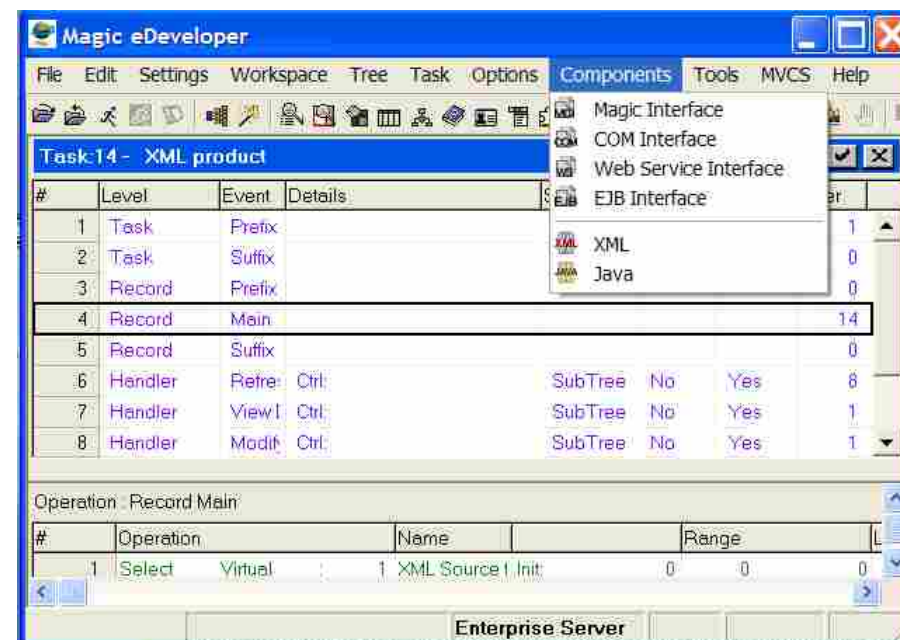
2. ábra Táblák

3. ábra Program szerkezet

A minta, tábla és program logika ábrája próbálja meg érzékeltetni az alkalmazás alap összetevőit illetve a táblázatos forma, deklaratív programozás felületét bemutatni. A harmadik ábra annak leszögezésére is alkalmat ad, hogy az eDev-et nagyon szigorúan strukturált alkalmazás szerkezetként is felfoghassuk, kikényszerítve a jól átlátható, könnyen karbantartható, továbbfejleszhető belső felépítést. (A strukturáltság alkalmazása, program, taszk, műveleti csoportok, ezek eseményei és általában a műveletek sorrendjéből az utóbbi hármat megjelenítve.)

Visszatérve cikkünk tárgyát képező szolgáltatás alapú alkalmazásokhoz a 3. ábra Components legördülő menüjére kellene figyelmünket irányítani.

4. ábra Komponensek

Nem derül ki a menü pontjai alapján a mögöttük rejlő lehetőség mely szerint az eDev alkalmazás Java, .NET és web services környezetben is képes szolgáltató és felhasználó is lenni, de a felsorolás a technológiák találkozásánál talán sejteti. Első pontja (Magic interface) az önmagában működő, csak eDev alapon elkészített alkalmazások ilyen módon történő

összekapcsolásának helye. Azon túl, hogy egy szolgáltatás-logika ismerhető meg ezen keresztül az alkalmazás struktúra sokfélesége is megismerhető ezen keresztül, alkalmazás szerver, köztes réteg technológia, üzenettovábbító alkalmazása, logika direkt összefűzése stb. A COM ként megjelenő funkció gyűjtemény a .NET világ kapcsolatát jelenti. Mindez persze nem az utolsó néhány verzió újdonsága, hosszú fejlesztés többfázisú érlelődésének az összegzése. Tetszőleges harmadik generációs nyelven írt modulok elérhetősége (CALL UDF), szabadon integrálható DLL modulok aktiválásának lehetősége, DDE és OLE technológiákkal is támogatva akár. A Web Service Interface az a belépési pont amin keresztül SOAP alapon működő szolgáltatások tehető alkalmazásunk szolgáltatás vagy felhasználás szintű részévé. Ennek részletes megismerése a sorozat további részeiben kerül tárgyalásra. EJB (enterprise java bean) a Java-s kapcsolat. Amit a .NET-re előbb elmondtunk, mindaz talán kevesebb előzménnyel a Java-ra is igaz. Részleteket lásd később. A vonal mint egy logikai váltás kicsit más területekre kalauzol a menüpontok révén. Az XML mint az általánosan elfogadott adatcsere formátum kitüntetett szerepet játszik a web szolgáltatásokban is (szokták egyszerűsítve a SOAP=HTTP+XML definíciót használni), de az adatbázis kezelő alkalmazások egyéb kapcsolatainál is újat és többet tud nyújtani a szokásos formáknál. Ennek mindenre kiterjedő generátorát (xcg+xml component generator) találjuk ebben a pontban. Táblákká alakításon át a sémák (xsd file) kezelésén keresztül egészen a karbantartó programok elkészítéséig teljes körű funkcionalitás gyűjtemény kelthető életre ebben a pontban. A záró Java menüpont hasonló funkció gazdagságot kínál fel a fejlesztőnek Java-s környezetben illetve a már felvillantott EJB belépési pontot egészíti ki további lehetőségekkel.

Ezeket fogjuk a sorozat további részeiben ismertetni vizsgálva a szolgáltatás és azok használatának lehetőségeit bemutatva a technológiák találkozásánál az eDev keretein belül.

Nádasy Gábor -
gabor_nadasy@magicsoftware.com
 Magic (Onyx) Magyarország Kft.
 Technológiai igazgató

A cikksorozat oktatási változata megtalálható a Széchenyi Egyetem és a BMF anyagai között, letölthető a <http://winnie.nik.bmf.hu/hallgatoi/server> Magic tantárgyi webhelyekről.